

працівників даної установи, шляхом збільшення зарплати або виплати премії за результатами сплачених до бюджету штрафів, відшкодування порушень; забезпечити підготовку та перепідготовку кадрів органів служби.

#### Література:

1. Гуцаленко Л. В. Державний фінансовий контроль: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Л. В. Гуцаленко, В. А. Дерій, М. М. Коцупатрій – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 424 с.
2. Офіційний сайт Державної фінансової інспекції України [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk>.
3. Хмельков А. В. Вектори модернізації системи державного фінансового контролю [Електронний ресурс] / А. В. Хмельков. – Режим доступу : [http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc\\_Gum/Аpdu/2010\\_2/doc/2/13.pdf](http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Аpdu/2010_2/doc/2/13.pdf)
4. Шевченко Н.І., Куліченко В.О. Державний фінансовий контроль: сучасний стан, проблематика, напрямки реформування / Н.І.Шевченко, В.О.Куліченко // Електронне наукове фахове видання «Державне управління: удосконалення та розвитку» [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.dy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=380>

## **ПРОБЛЕМИ НОРМАТИВНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЮДЖЕТНОГО ПЛАНУВАННЯ**

### **ВИННИЧЕНКО Н. В.**

*кандидат економічних наук,*

*доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту*

*Українська академія банківської справи Національного банку України*

*м. Суми, Україна*

---

В умовах фінансової, політичної і соціальної нестабільності механізми регулювання економічними процесами супроводжуються певними ускладненнями та викликають необхідність реалізації виважених рішень державними органами. Закладені раніше механізми управління економічними процесами, перестають бути дієвими, а тому виникає необхідність аналізу недоліків у всіх складових макроекономічної політики держави, загалом, і бюджетної складової, зокрема. Базові підвалини більшості економічних і суспільних процесів на сьогодні визначаються саме бюджетними показниками, які передбачені бюджетними планами та програмами. В свою чергу, економічна дестабілізація призводить до їх невідповідності плановим параметрам і створює передумови до удосконалення нормативно-правового забезпечення процесу бюджетного планування.

Питання необхідності реформування нормативно-правового забезпечення бюджетного планування розглядалися в роботах таких вітчизняних вчених як О. Василик, О. Єрьоменко, Г. Климко, В. Шокун, В. Геєць, О. Кириленко, І. Луніна, С. Юрій та ін. За сучасних умов необхідності здійснення реформ адміністративно-територіального устрою питання удосконалення нормативного забезпечення набуває особливої актуальності.

Формування нормативно-правового забезпечення бюджетного процесу України здійснювалося протягом усіх років її незалежності, серед яких умовно можна виділити окремі етапи. Починаючи з 1991 року тривав перехідний етап, який характеризувався становленням бюджетного планування, розробкою його організаційно-методичного забезпечення, закладенням підвалин щодо формуванням національної системи нормативно правового забезпечення. На цьому етапі набуває поширення використовувалося індикативного планування характерного саме для ринкової економіки та розвиток методології перспективного планування.

З 1996 року можна виокремити новий етап в розвитку бюджетного планування, який характеризувався початком конкретизації напрямків бюджетної політики та розвитком методології короткострокового бюджетного планування. Відчутного покращення в бюджетному процесі загалом і в бюджетному плануванні зокрема протягом наступних років не відбувалося, а тому виникала необхідність реалізації подальших їх удосконалень. За цей період була прийнята значна кількість нормативно-правових документів різного характеру, але очевидною залишалася необхідність реалізації стратегічних кроків у бюджетному процесі, що передбачало впровадження, в першу чергу, стратегічного планування.

Початком наступного етапу і ключовим фактом в бюджетному процесі стали реформи 2008-2010 років, які характеризувалися переходом на використання програмно-цільового методу в бюджетному процесі, а відповідно і розширенням часового проміжку у бюджетному плануванні. Важливим у розвитку бюджетного планування стало прийняття Бюджетного кодексу України, який описував організаційно-методичні аспекти бюджетного планування щодо складання проекту державного бюджету України, який має відповідати базовим засадам бюджетної політики.

Починаючи з 1991 і до кінця 2013 року в нормативному забезпеченні бюджетного планування створено значну кількість документів, що окреслюють та деталізують процес бюджетного планування, серед останніх таких нормативних актів можна виокремити Стратегію розвитку системи управління державними фінансами, Основні напрями бюджетної політики на кожен рік, Програму економічних реформ на 2010-2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка та ряд інших документів, в тому числі і тих, що характеризують планування показників тісно пов'язаних з формуванням видаткової частини державного бюджету.

Не зважаючи на значну кількість нормативно-правових актів планового характеру у бюджетному процесі, слід відзначити ряд проблем, що знижують його ефективність. Однією з таких проблем на сьогодні залишається не узгодженість за окремими змістовними аспектами різних нормативно-правових актів, що в свою чергу знижує ефективність процесу бюджетного планування. По-друге, використання досвіду західних країн у реалізації бюджетного планування не дозволило досягнути очікуваних результатів. А тому виникла необхідність у впровадженні адміністративно-територіальної реформи на ряду з реформуванням процесу бюджетного планування, що, в свою чергу, потребуватиме подальшого удосконалення його нормативного забезпечення.

Отже, розвиток бюджетного планування здійснювався протягом всіх років існування України як незалежної держави, проте, до сьогодні залишається ряд проблем як теоретичного, так і прикладного характеру, вирішення яких можливе тільки за умови розробки комплексних підходів до його реалізації.

Винниченко, Н.В. Проблеми нормативного забезпечення бюджетного планування / Н.В. Винниченко [Текст] // Економіка – погляд в майбутнє. Тенденції інноваційного розвитку економіки: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Дніпропетровськ, 25-26 квітня 2014 р.). - Дніпропетровськ: Перспектива, 2014. – Ч.3. – С. 101-103.